

HEGEDŰS ANDRÁS

(1923–1975)

Mélyen megrendülve, a fájdalomtól megtörve állunk e koporsó előtt, hogy a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola Tanácsa, oktatói kara, pártszervezete, dolgozói és hallgatói nevében végső búcsút vegyünk Hegedűs Andrásról, főiskolánk főigazgatójától.

Hihetetlennek tűnik, hogy alkotó munkád teljében, a hétköznapi gondos tevékenysége, pedagógiai-szakmai irodalmi törekvéseid megvalósítása közben ragadott ki körünkből a halál.

Megszűnt dobogni az a szív, amely élete nyomán mindég az ifjúságért, a társadalmi haladásért, a jobbért, a nemesebbért, az emberibbért küzdött.

Önmagadat adtad, és a szó igazi értelmében égetted el a közért, embertársaidért, a felnövekvő nemzedékért. Arra törekedtél, hogy új társadalmi rendszerünk minél nagyobb léptekkel nyomulhasson az emberi kultúra, a haladás nemes, magasba törő útjain.

Hegedűs András, a Juhász Gyula Tanárképző Főiskola évek óta fáradhatatlan lendülettel dolgozó főigazgatója nincs többé. Élete derekán, alkotásainak csúcán, tele élniakarással, forró alkotásvágygal, ifjú lobogással hagyott itt bennünket. Halálával a magyar felsőoktatást, és benne a pedagógusképzést is nagy veszteség érte. Mint a főiskola főigazgatója alkotó szenvedéllyel végezte munkáját, és bátran szembenézett az általános iskolai tanárképzés reformproblémáival.

A főiskolán folyó oktató-nevelő munkában központi feladatnak tekintette a pedagógusképzés társadalmi igényekhez igazodó korszerűsítését. Mint alkotó pedagógus mindenkor hű harcosa volt a pártnak, és küzdött azon magasztos eszmékért, melyek az ember felemelkedését tűzték ki célul.

Hitte és vallotta, hogy ebben a gyorsan változó világban, szocialista társadalmunkban, a ma, és a holnap tanárával szemben egyre sokrétűbb, egyre minőségileg magasabbrendű igények támadnak és ezek jelentős tényezőként befolyásolják a tanárok formálását.

A főiskola életképességét abban látta, hogy milyen mértékben lesz képes kifejleszteni a korszerű szaktudást, a tudományos felkészültséget, a pedagógiai, a metodikai kulturáltságot, a marxista világnézeti meggyőződést, a hivatástudatból fakadó közéleti tevékenységre való készséget.

Meggyőző erővel hirdette, hogy a pedagógusélet mindig a hódítás, az újra, az ismeretlenre találás, a boldog felfedezés útja.

Határozottan magáénak vallotta azt a követelést, hogy a szocialista Magyarországának művelt és erkölcsös emberfőkre van szüksége és ennek megvalósításáért a legtöbbet a pedagógus tehet.

Hallgatóit igyekezett olyan alkotó tanárrá nevelni, aki újrateremti előadásait, óráit, szemináriumait, akinek tanítását az emberformáló ihletettség nyújtja, és aki éppen ezért harcban áll a kényelmességgel, a beszűküléssel, az egyhangú tényközléssel.

Jó tanár akart lenni, aki egész életét arra szánta, hogy szakadatlanul tanuljon és minél több értékkel ajándékozhatta meg tanítványait, a tanárjelölteket. Mai lelkületű, minden új, szépség, jóság, igazság iránt fogékony elméjű és érzésű ifjúság nevelésére törekedett.

Eszménye volt a tudományos munkát végző alkotó tanár. Ennek érdekében utolsó percéig, szóban és írásban a magyar irodalom legjelesebb haladó gondolkodóit szólaltatta meg: „Arany János a katedrán”, „Gárdonyi a néptanító”, „Móra gyermek- és ifjúkora”, pedagógus pályája gondos feldolgozása mellett, közel száz pedagógiai, közoktatáspolitikai, ifjúsági irodalmi elemző mű jelentette tevékenységét. Utolsó sorait írta „A magyar írók pedagógiai nézetei” c. nagy összefoglaló munkájának, amikor a halál kiragadta a kezéből a tollat, és halomra döntötte sok-sok értékes tervét.

Szerette az ifjúságot és nagy nevelő szerepet szánt az irodalomnak. Ezért szívvel és lélekkel munkálkodott egy olyan ifjúsági folyóiratért, amely az irodalom szeretetére, az anyanyelv szépségének és gazdagságának felismerésére neveli a fiatal gyermekeket. A Kincskereső irodalmi folyóirat főszerkesztőjeként is az előbbi célkitűzéseket szolgálta.

Hegedűs András nincs többé közöttünk, de nagyszerű munkásságát a jövőben is érezzük. Tanítása nyomán emléket ifjúságunk szívébe zárva terveit, álmait megvalósításáért küzd, és ekkor áldozatos munkája nem volt hiábavaló.

Dr. Moholi Károly
tanszékvezető főiskolai tanár,
főigazgató-helyettes